

Cultura

La gran festa de la imatge

BIBLIOTECA DEL CONGRÉS DELS ESTATS UNITS

NINA EISENBAU
Palafrugell

Com cada dos anys, la Biennal de Fotografia Xavier Miserachs repren la missió de ser la prova vivent que qui associa exposicions d'alt nivell i grans noms amb les metròpolis s'equivoca. Fins al 18 d'octubre, Palafrugell acull una de les cites culturals més esperades de l'estiu, que ofereix una panoràmica de la gran fotografia, tant local com global, a través d'11 exposicions distribuïdes per diferents espais de la ciutat. Atenta als debats socials i a la difusió de la fotografia com a expressió cultural i eina d'alfabetització visual, la biennal torna a reivindicar aquest any el poder de la imatge com a testimoni i reflexió.

El viatge de Dorothea Lange

Qui assumeix el protagonisme d'aquesta edició és la nord-americana Dorothea Lange, una de les grans mestres de la fotografia documental del segle XX. La seixantena de fotografies exposades a l'Espai Cultural La Bòbila inclouen la foto que, el 1936, la va coro-

La gran fotografia cap a Palafrugell

La Biennal Xavier Miserachs exposa icones de la imatge amb autors actuals i arxius locals

nar com a autora d'una de les imatges més icòniques del segle: *Mare migrant*, que retrata Florence Thompson amb els fills en un campament de recol·lectors de pèsols a Califòrnia.

La fotografia és el resultat d'un extens treball que Lange va fer als anys trenta i quaranta per a l'agència governamental Farm Security Administration, en què va documentar les dures condicions de vida de les famílies agricultores nord-americanes durant la Gran Depressió, una tasca els resultats de la qual es poden veure a

la biennal. L'exposició es complementa amb diversos textos del premi Nobel de Literatura John Steinbeck. És Steinbeck que il·lustra amb paraules la realitat que Lange va capturar amb "una sensibilitat única i un posicionament ideològic que no va abandonar tot i que treballava per al govern", segons la comissària de la biennal, Maria Planas.

Dorothea Lange. Un llarg viatge va acompanyada, al mateix espai, de la mostra *Local és global*, que, per Planas, pretén mostrar que "poc ha canviat al segle XXI. Con-

tinuem amb els mateixos problemes i crisis; aquestes crisis només adopten altres formes". Les imatges, procedents de la col·lecció d'art del Banc Sabadell i comissariades per la Fundació Photographic Social Vision, evocen temes com la migració, les guerres, el canvi climàtic, la sobreexplotació dels recursos, les crisis sanitàries i els canons de bellesa. Evoquen aquests temes des de l'àmbit més local fins a l'àmbit global, amb imatges fetes a Catalunya, Uganda, el Japó, Síria i el Brasil.

El rodamon de Valparaíso

Un altre dels grans noms internacionals de la biennal és Sergio Larraín, l'icònic fotògraf xilè que va ser el primer autor llatinoamericà que va formar part del col·lectiu Magnum Photos, que organitza aquesta mostra en col·laboració amb la Fundació Foto Colectania. Així, el Museu del Sur o es converteix en el primer museu de Catalunya que acull aquesta retrospectiva de l'obra del fotògraf, composta per 58 còpies analògiques seleccionades pel mateix Larraín, que han recorregut el món en diferents exposicions els últims 15 anys.

"En Sergio va tenir un període de producció curt, però molt prolífic", recorda la coordinadora d'exposicions de Magnum, Christiana Vieira. Des de les seves primeres feines com a fotoperiodista a l'illa de Chiloé (Xile), passant per la seva dècada retratant nens que vivien als carrers de Santiago, els viatges fotogràfics per Europa i la culminació amb la sèrie sobre la ciutat portuària de Valparaíso, que li va valer el sobrenom, *el rodamon de Valparaíso*. Larraín va mantenir un "punt de vista profundament humanista i la posició

**AVUI
RECOMANEM
MÚSICA**
Concert de Gigi McFarlane al Jamboree

La cantant d'arrels jamaicanes i londinenques Gigi McFarlane arriba avui al Jamboree Jazz Club amb dos concerts: un a les 19 h i un altre a les 20.30 h, per fer ballar el seu públic al ritme de soul, funk i R&B.

Més informació a:
www.lavanguardia.com/cultura

Dorothea

Lange. Un lle-nyataire sense feina amb la seva dona en la collita de fesols (Oregon, 1939)

TXEMA SALVANS

Txema Salvans

Fotografia de la sèrie 'Perfect day, 2005-2020' a la mostra 'Adjectivar el temps. Txema Salvans-Josep Pla'

Gabriel

Cualladó. 'Filla de Jesús. Güexes, Astúries, 1963', a la mostra 'Poètica de la senzillesa'

HEREDEROS GABRIEL CUALLADÓ

OLMO CALVO

Olmo Calvo

'Bosses d'anar a comprar. Torrelavega, Cantàbria, Espanya, 2013', a la mostra 'Local és global'

d'un observador silenciós, no pas la posició d'algú que se situa per sobre dels altres". Acompanyada de les correspondències entre el fotògraf i la comissària, Agnès Sire, l'exposició també fa llum sobre la seva faceta més íntima, espiritual i misteriosa, essencial per comprendre'n l'obra. "La pràctica fotogràfica d'en Sergio naixia del seu interior. Creia que la fotografia era una revelació, que l'ésser humà només n'era el mitjà i que la màgia ja passava al món", afirma Vieira.

ARXIU COLITA FOTOGRAFIA

Colita. 'La Singla' amb una càmera de fotos al Somo-rostro, a la Barcelona del 1963 a la mostra 'Fotografia(en) coberta'

El maximalisme minimalista

A les 12 h de diumenge, religiosament durant gairebé una dècada, a l'aparcament d'un Carrefour tancat. Als marges d'una carretera. A la costa de la Mediterrània, però just fins al punt en què no es veu el mar. I, al damunt de la seva furgoneta, amb una armilla groga i la càmera analògica sobre un tripode. Així és com Txema Salvans va capturar la majoria de les imatges de l'exposició *Adjectivar el temps*. Txema Salvans-Josep Pla.

Aquest any, la biennial ha tornat a col·laborar amb la Fundació Josep Pla amb la idea de connectar l'obra d'un fotògraf contempora-

Sergio

Larrain. Una imatge de l'estació de metro de Baker Street, a Londres (1958-1959)

SERGIO LARRAIN/MAGNUM PHOTOS

ni amb fragments de textos de l'autor nascut a Palafrugell. "En Txema i Pla treballen des de paràmetres comuns: una observació molt precisa de la realitat i la capacitat de captar moments concrets d'una manera que gairebé atura el temps. És un temps que sembla que està suspès, detingut, amb persones les accions de les quals no sempre coneixem del tot, però que hi són. Tots dos aconsegueixen capturar aquest temps, i Pla hi afegeix l'adjectiu", explica el director de la fundació, Francesc Montero. L'obra del fotògraf català, sempre amb una generosa dosi d'abstracció perquè, adverteix, "és en aquests llocs on hi ha la veritable distopia", adquireix així nous significats. L'exposició també posa el focus en altres elements que comparteixen, com ara la curiositat, l'observació, la disciplina i la juxtaposició del que és local i el que és universal.

La senzillesa de Cualladó

Fidel al compromís d'incloure en cada edició un fotògraf de la generació de Xavier Miserachs, la biennial dedica aquest any una retrospectiva a Gabriel Cualladó a la Fundació Vila Casas-Can Mario. Tot i que va ser transportista de professió, es va convertir en un dels grans referents de la fotografia espanyola de postguerra i en el primer guardonat amb el premi Nacional de Fotografia, el 1994.

La llibertat d'enquadrament, la intensitat dels negres i la capacitat de dotar de significat escenes quotidianes defineixen una obra "essencialment minimalista, amb una poesia suau i malenconiosa, però sense renunciar a l'atreïment", en paraules del seu fill, també Gabriel. Lluny de voler retratar una època, Cualladó va fotografiar el seu entorn més pròxim -amics, familiars i nens- amb una mirada íntima i profundament humana. "Després que morís, ens vam enfrontar a un dilema familiar: quines fotografies eren records i quines fotografies havien de ser en una galeria", recorda el fill.

L'arxiu local en primer pla

Una proposta de la biennial és explorar "una mica de sociologia i antropologia local", segons Enric Bruguera, comissari d'*Els Casanovas. Nissaga de fotògrafs*. En aquesta edició s'hi exhibeix el resultat d'un llarg procés de recopilació del llegat fotogràfic de la família Casanova, que va retratar els habitants de Palafrugell des del 1886. Com que l'estudi se li va incendiar el 1998, l'exposició està construïda a partir d'arxius familiars i fotos trobades en diferents llocs.

Entre les altres mostres que formen part de la biennial hi ha *El paisatge invisible*, de Wayra Ficapal, que retrata la pressió de la crisi climàtica al delta de l'Ebre, i *Treballadors del mar*, de Carles Palacio, que exposa els desafiaments dels pescadors de la Costa Brava. L'abonament per veure totes les exposicions costa deu euros. ●